

ΦΥΛΛ. 14

TOM. A.

Η ΠΑΝΔΩΡΑ.

Ο ΑΥΘΕΝΤΗΣ ΤΟΥ ΜΩΡΕΩΣ.

Διήγημα. Ὑπὸ Ἀ. Ρ. Ρ.

(Συνέχεια. Ὑπὸ φυλλάδιον 13^{ον}.)

• ΚΕΦ. ΙΘ'.

Ἡ νύξ εἶχεν ἤδη ἀπὸ τινος καταβῆ εἰς τοῦ Ὠλένου τὰ ἄκρα, ὅταν ὁ Πετραλείφας ἐπανῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν του, καὶ ἀφ' οὗ ἀφῆκεν ἐπὶ τινὰ ὥραν τὴν ἐκγονὸν του ν' ἀναπαυθῇ, ἡγέρθη νὰ ἔλθῃ πρὸς αὐτὴν, σπουδαίαν προτιθέμενος συνδιαλεξίν, καὶ προμελετῶν καὶ προζυγίζων ἐκάστην λέξιν ἣτις ἐμελλε νὰ ἐξέλθῃ τοῦ στόματός του. Ἀλλ' ἐνῶ δῆρχετο τὸν ἐξώστην ὅστις παρατεινόμενος παρὰ τοῦ οἴκου

τὸ πρόσωπον ἐπὶ τῆς ὁδοῦ, ἔφερε πρὸς τὰ δωμάτια τῆς Ἀννης, τῷ ἐφάνη ὅτι ἤκουσεν ἔξω ὄξυν συριγμόν. Ἀμέσως ἐμεινεν ἀκίνητος, καὶ ἔτεινε προσεκτικῶς τὸ οὖς. Ὁ συριγμός ἐπανελήφθη καὶ ἐκ δευτέρου κατ' ἰδιαιτέρον τινὰ τρόπον, καὶ πάλιν ἐκ τρίτου. Τότε ὁ Πετραλείφας, ἀποστραφείς τῆς ὁδοῦ ἣν ἐβάδιζεν, εἰσῆλθε διὰ πλαγίας θύρας, κατέβη τὴν ἤδη γνωστὴν ἐλικσιδῇ κλίμακα, καὶ ἀνοίξας μικρὰν θυρίδα εἰσῆγαγε κρυπτόμενον ὑπὸ ῥάσσον, ὡς καὶ ἄλλοτε, τὸν Χαμάρετον. Ἀφ' οὗ δὲ τὸν ὠδήγησεν εἰς μεμακρυσμένον δωμάτιον,

— Καλῶς ἦλθες, υἱέ μου, τῷ εἶπεν· εἶχον μεγάλην ἀνάγκην νὰ σὲ ἰδῶ, καὶ μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τῆς ἡγεμονίδος σκοπὸν εἶχον νὰ ἔλθω εἰς ἐντευξίν σας. Ἀλλὰ τί συμβαίνει; σὲ βλέπω τεταραγμένον. Ποίας εἰδήσεις φέρεις;

— Πρὸ παντός ἄλλου, εἶπεν ὁ Χαμάρετος, εἰπάτε μοι τί σημαίνουναι τὰ σημεῖα;

Τόμος Α'.

Φυλλ. 14

— Τὰ σημεῖα, ἠρώτησεν ὁ Πετραλείφας ἐκθαμβος. Ποῖα σημεῖα;

— Πῶς! δὲν τὰ ἤξεύρετε; εἶπεν ὁ νέος, καὶ ὁδηγῶν τὸν Πετραλείφην πρὸς τὸ παράθυρον, — ἰδοὺ, ἰδέτε, ἐπρόσθεσεν εἰς ὅλας τὰς κορυφὰς καίουσι πυραὶ, ὡς ἂν εἶχον τὰ ὄρη φωτοχυσίαν. Χθὲς παρετήρησα μίαν ἐπὶ τῆς ὑψηλοτάτης κορυφῆς τοῦ Ὀλένου, ἔπειτα καὶ δευτέραν καὶ τρίτην. ἔατ' ἄρχας τὰς ὑπέλαβον ὡς πυρὰς ποιμένων. Ἀλλὰ μετ' ὀλίγον τὰς εἶδα παραδόξως πολλαπλασιαζομένας. Ἦ θέλησα νὰ τὰς ἐξηγήσω ὡς σύμπτωσιν. Ἀλλ' ὅταν καὶ ἀπόψε ἐπανελήφθησαν, ἔσπευσα νὰ σὰς ζητήσω τὴν ἐξηγήσιν των.

— Τὴν ἐξηγήσιν των! εἶπεν ὁ Πετραλείφας καὶ ἂν ὁ φωτίζων αὐτοὺς λύχνος δὲν ἦτον ἀμυδρὸς, ὁ Χαμάρετος ἤθελεν ἰδῆ ὅτι ἡλλοιωθῇ ἡ χροιά τοῦ προσώπου του. Ἀλλὰ τῷ ὄντι νομίζω ὅτι πρέπει νὰ εἶναι ποιμένων πυραὶ. Ἦ ἴσως ὄχι! περίμενε, ἐννοῶ τώρα ὁ Βιλλαρδουῖος δίδει αὐρίον μεγάλην θήραν εἰς τὴν ἡγεμονίδα. Αἱ πυραὶ ἀνῆλθον ἀναμφισβόλως διὰ νὰ καταβιδάσουν τὰ θηρία ἀπὸ τὰς κορυφάς.

— Παράδοξον, εἶπεν ὁ Χαμάρετος, καὶ πρὸ πάντων ἐπικίνδυνον. Ἄν τινὲς ἐκλάβωσι τὰς πυρὰς δι' ἄλλο ἂν ὅ,τι εἶναι!

— Καὶ ἂν τὰς ἐκλάβωσιν, εἶπεν ὁ Πετραλείφας μὲ φωνὴν ὑποτρέμουσαν, μόνον τὸν κόπον ματαίας ὁδοιπορίας θὰ ἔχωσιν. Αὐρίον δὲ τὸ ἐσπέρας μετὰ τὴν θήραν αἱ πυραὶ βεβαίως πλέον δὲν θ' ἀναφθῶσι, καὶ τότε, μὴ βλέποντας καὶ τὸ τρίτον σύνθημα, δὲν θὰ συνέλθωσι.

— Τοῦτο εἶναι ἀληθές, εἶπεν ὁ Χαμάρετος, καὶ μὲ καθητυχαίνει. Ἐφοβήθην μήπως, φρονῶν ὅτι ἔφθασεν ἡ στιγμή, ἀπερατίσατε νὰ συγκαλέσητε μόνος τοὺς ρίλους, καὶ τοῦτο ἐδύνατο πολλαχῶς νὰ διακινδυνεύτῃ τὸ σχέδιον.

— Συνέλαβες, υἱέ μου, ἄδικον ὑποψίαν. Ποτὲ δὲν ἤθελε μοὶ ἐπέλθαι ἰδέα ν' ἀνοίξω εἰς τὴν θύελλαν τὰ ἱστία, καὶ νὰ λησμονήσω τὸν κυβερνήτην. Ἀλλ' εἶπέ μοι, ποῦ μένουσιν ἤδη τὰ πράγματα;

— Ἐνδοξότατε, εἶπεν ὁ Χαμάρετος, ἂν οὐ ἐτήρησε στιγμῶν τινων σιωπῇ, μέχρι τοῦδε ἡμῖν φυγὰς ἄπατρις καὶ ἀνέστιος. Δὲν ἐτόλμων νὰ ἀποβλέψω οὔτε πρὸς τὸν ἥλιον, οὔτε πρὸς ἐλευθέρου ἀνθρώπου πρόσωπον φοβούμενος μὴ ἰδῶ τὸν οἶκτον εἰς τοὺς ὀφθαλμούς καὶ τὴν περιφρόνησιν εἰς τὰ χεῖλη. Ἀλλ' ἤδη ἐλεύθερος, ἡγεμὼν ἐλευθέρων, ἤδη δὲν καταβιδάζω πλέον τοὺς ὀφθαλμούς, οὔδε φοβοῦμαι μὴ ἡ χεὶρ μου μολύνῃ τινά, διότι ἂν φέρῃ ἀκόμη ἄλυσιν, ἀλλὰ κρατεῖ καὶ τὸ ξίφος τὸ μέλλον νὰ συντρίψῃ αὐτήν. Διὰ τοῦτο δὲν διστάζω πλέον νὰ σὰς τείνω τὴν χεῖρα ταύτην, καὶ τῶν ἀγώνων μου νὰ σὰς ζητήσω ἐκ προκαταβολῆς μυριοπλάσιον τὸν μισθόν, ἐξαιτούμενος τὴν χεῖρα τῆς Ἀννης.

— Τὴν χεῖρα τῆς Ἀννης! . . . βπετραύλισεν ὁ Πετραλείφας.

— Ναί, ἀπεκρίθη μετὰ ζωηρότητος ὁ Χαμάρετος. Μὴ σὰς φανῇ ἡ αἰτησίς μου παράτολμος ἢ παράκαιρος. Οἱ δύο μεγάλοι βραχίονες οἵτινες θ' ἀνε-

γείρῳσι τὸν θρόνον τῶν αὐτοκρατόρων, ἡ Ἑλλὰς καὶ ἡ Πελοπόννησος, πρέπει νὰ ἐνωθῶσι διὰ δεσμοῦ ἀρρήκτου, τὸ πῦρ τῆς ἐπαναστάσεως νὰ φθάσῃ ἀδιαπμήτως ἀπὸ τῆς Μάνης μέχρι τῆς Ἀρτης, καὶ νὰ εἶναι οἱ Ἕλληνες ὅλοι μία καρδιά, μία ψυχὴ, ἕνα σκοπὸν ἔχοντες καὶ ἕνα ἐχθρόν. Πρέπει προσέτι ὁ δεσμός αὗτος νὰ γίνῃ φανερός καὶ δημόσιος, πρέπει νὰ δοθῇ εἰς τοὺς μέλλοντας νὰ ἐγερθῶσι τὸ ἐχέγγυον τοῦτο τῆς μονιμότητος, ἐξασφαλίζον τοὺς τολμηροὺς καὶ ἐνθαρρύνον τοὺς δειλοτέρους. Πρέπει οἱ συνασπισθέντες περὶ ἐμὲ νὰ ἐννοήσωσιν ὅτι δὲν βαδίζω μόνος, οὔδε μόνος εἰς ἀνίσον τοὺς καταβιδάζω πάλιν. Ὅταν οἱ Πελοποννήσιοί μου ἰδῶσιν ἐπὶ κεφαλῆς των τῆς Ἑλλάδος τὴν κόρην, θέλουσι νομίσαι ὅτι κατέβη πρὸς αὐτοὺς τῆς νίκης ὁ ἄγγελος, θέλουσι γίνεαι διπλασίως ἀήττητοι. Τέλος δὲ κ' ἐγὼ πρὶν καταβῶ εἰς τὸν περὶ τῶν ὅλων ἀγῶνα, ἀνάγκη ἔχω νὰ δεχθῶ τὸ βάπτισμα τῆς ἐλπίδος, νὰ ἐνισχύσω τὴν καρδίαν μου εἰς τὴν κοινωνίαν τῆς εὐτυχίας, νὰ μάθω νὰ πιστεύω εἰς ἐμαυτὸν καὶ τὸ μέλλον! Εἶχον ἄλλοτε ὑπολάβει ὅτι ἡ καρδιά τῆς Ἀννης δι' ἄλλον παρεσκεύαζε τὴν τράπεζαν τῆς μακαριότητος, καὶ ἡ ἀπελπισία μὲ καθίστα πρὸς πᾶσαν ἀνδρικήν πράξιν ἀνίκανον. Σὺ μὲ μετέπεισας, πάτερ. Εἶπέ μοι ἂν δύναμαι νὰ ἐλπίσω τὴν μακαριότητα δι' ἐμεῖ, καὶ αὐτῆς ἡ κοινωνία θέλει μὲ καταστήσει ἀκαταμάχητον.

— Ἀλλ' ἀγαπητὲ Λέων, εἶπεν ὁ Πετραλείφας ἀποφεύγων ν' ἀποκριθῇ κατηγορικῶς, πρὶν δυνηθῶ νὰ σοὶ ἀποκριθῶ, ἀνάγκη νὰ ἀκούσω τὴν παρούσαν κατάστασιν τῶν πραγμάτων.

— Ἡ παρούσα κατάστασις τῶν πραγμάτων, εἶπεν ὁ Χαμάρετος, εἶναι ὅτι κρατῶ εἰς χεῖράς μου πᾶσαν τὴν Πελοπόννησον, ὅτι εἰς τὴν φωνὴν μου συνεδέθησαν εἰς ἱερὸν σύνδεσμον πᾶσαι αἱ ἐπαρχίαι αὐτῆς, πάντες οἱ αἰσθανόμενοι εἰς τὸ στήθος των πάλιν καρδίαν ἀνδρός, ἔτι ἅμα ὑψώσω τὴν χεῖρα, τεσσαράκοντα χιλιάδες ξίφη θέλουσιν ὑψωθῆ, καὶ ὅτι ὅλοι εἰσὶν ἀνυπόμονοι ἕως νὰ τὴν ὑψώσω, ἐν σύνθημα μόνον ἔχοντες, τὸ σύνθημα ὃ ἔλαβον παρ' ἐμοῦ, τὴν ἐλευθερίαν τῆς Πελοποννήσου.

— Ἀλλὰ, τέκνον, εἶπεν ὁ Πετραλείφας ἡπίως, δὲν σοὶ φαίνεται ὅτι μετεβλήθησαν αἱ περιστάσεις;

— Ὅτι μετεβλήθησαν; ἀπήντησε βιαίως ὁ Χαμάρετος. Καὶ πῶς μετεβλήθησαν; Ὁ τόπος ἡμῶν δὲν εἶναι πάντοτε ἔρμαιον τῶν ξένων ἀρπάγων; ὁ λαός ἡμῶν δὲν εἶναι πάντοτε εὐτελὲς δοῦλος, ἂν δὲν ἦτον ποτὲ ὁ εὐκλειέστερος τῶν λαῶν τῆς γῆς; ὁ ἱερὸς θρόνος τῆς Κωνσταντινουπόλεως δὲν κατακρατεῖται καὶ δὲν μολύνεται ἀπὸ τοὺς βαρβάρους τῆς δύσεως; Αἱ περιστάσεις λοιπὸν, πάτερ, δὲν μετεβλήθησαν, οὔδε τὸ καθήκον τοῦ νὰ σώσωμεν τὴν πατρίδα μας, ἢ, ἂν τοῦτο δὲν δυνηθῶμεν, νὰ σώσωμεν καὶ τὸ μέγα τοῦ ὀνόμα, νὰ τῇ ἀφήσωμεν κληρονομίαν αἵματηρᾶς διαμαρτυρήσεως, ὥστε καὶ νεκρὰν νὰ τὴν σέβωνται οἱ δυνάσται τῆς, καὶ ἀνεγερθεῖσα ἴσως πάλιν ποτὲ, νὰ δύναται νὰ φέρῃ τὴν κεφαλὴν ἀταπείνωτον.

— Υἱέ μου, εἶπεν ὁ Πετραλείφας, τὰ αἰσθήματά

σου είναι γενναῖα· ἡ γενναϊότης ὁμῶς μὴ ὑπακούουσα εἰς τὴν φρόνησιν, καταστρέφει μὲν λαμπρῶς, ἀλλὰ καταστρέφει. Ἄς μὴν ἀπατιώμεθα ὡς πρὸς τὰς δυνάμεις μας· τὸν λαὸν ἡμῶν, τῆς Πελοποννήσου μάλιστα τὸν λαόν, κατέβαλεν ἡ δουλεία καὶ ἐξενούρισε τοῦ ζυγοῦ ἡ ἔξις. Τοὺς δεσπότας τῶν θεωροῦσιν ὡς ὄντα φύσει ἀνωτέρας, καὶ ἡ θέα μόνη τῶν σιδηροφόρων ἐκείνων καὶ ἀτίστοιχων ἱππέων θέλει τρέψει τὴν ἀγέλην τῶν εἰς φυγὴν. Τὸ σχέδιον ἡμῶν ἦτον νὰ καταστραφῶσιν οἱ ξένοι αὐτοὶ δι' ἐαυτῶν, νὰ συγκρουσθῶσι μετὰ τῶν αἰ μεγάλαι δυνάμεις, καὶ θερισταὶ ἐπιτήδεσι, νὰ συλλέξωμεν κατόπιν τῶν τῆς διχονοίας τῶν τὸν καρπὸν. Ὅπισθ' αὖ τῶν σιδηρῶν προμαχῶνων τοῦ Καμπανίτου, οἱ πολεμισταὶ μας ἐξ ἀσφαλοῦς θὰ ἐμάχοντο καὶ ἐκατέρου τῶν ἀντιπάλων ἡ ἥττα θὰ ἦτον νίκη αὐτῶν. Ἀλλ' ἤδη, ἀφ' οὗ ὁ Σαμπλίτης ἀγενῶς ἐνέδωκε, παρῆλθεν ἡ εὐκαιρία, πρέπει νὰ περιμείνωμεν ἀφορμὴν ἄλλην, ἂν δὲν θέλωμεν νὰ θραυσθῇ ὁ λαὸς ἡμῶν ἐπὶ τῆς δυνάμεως τοῦ Βιλλαρδουίνου ὡς ἐπὶ βράχου τὸ ρευστὸν τῆς θαλάσσης κύμα.

— Τῆς θαλάσσης ὁμῶς τὸ κύμα, εἶπεν ὁ Χαμάρετος, ὑποσκάπτει πολλάκις τοὺς ἐδραιοτέρους σκοπέλους. Οἱ ποιμένες τῶν κοιλάδων ἡμῶν δύνανται ν' ἀνατρέψωσι τὸν ὑπερήφανον Γολιάθ, ἂν τοὺς ἐμφυχοῖ τῆς πατρίδος τὸ πνεῦμα, καὶ τοῦτο ἐνεφύσησεν εἰς αὐτοὺς τὸ στόμα μου. Εἰσὶν ὅλοι ὀρθοὶ, καὶ Σταυροφορία κατὰ τῶν Σταυροφόρων εἶναι τὸ σύνθημά των. Κατὰ τοῦ Βιλλαρδουίνου ὀπλίσθησαν νὰ πολεμήσωσι μετὰ τοῦ Σαμπλίτου, κατὰ τοῦ Βιλλαρδουίνου θὰ πολεμήσωσι καὶ χωρὶς τοῦ Σαμπλίτου.

— Ἀλλ' ἀναχαίτισέ τους, φίλτατε Δέων, εἶπεν ὁ Πετραλεΐφας. Μὴ τοὺς ἀφήσης νὰ ριφθῶσι τυφλῶς εἰς τὸ βάραθρον.

— Καιρὸς δὲν εἶναι πλέον, ἀπήντησεν ὁ Χαμάρετος· ὁ καταρρέακτος ἠνεώχθη. Τὸ ρεῦμά του θέλει ρεύσει καταστρεπτικὸν ἴσως, ἀλλὰ νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὰ ὀπίσω δὲν δύναται.

— Προσπάθησον, ὑπέλαβεν ὁ γέρων. Ἡ φωνή σου, ἥτις διηγείρε τὴν θύελλαν, αὕτη δύναται καὶ νὰ τὴν κατευνάσῃ.

— Δύναμαι νὰ τὴν διευθύνω, εἶπεν ὁ Χαμάρετος· οὐχὶ δὲ καὶ νὰ τὴν πρᾶνω. Ἀλλ' οὐδ' ἂν ἡδυνάμην ἢ θελὼν τὸ πράξει ποτέ. Τὸ θέρος ὠρίμασεν, οἱ θερισταὶ ἔχουσι τὸ δρέπανον εἰς τὰς χεῖρας, δὲν θέλω παρεμβῇ μετὰ αὐτῶν καὶ τῶν βουλῶν τῆς προνοίας, οὐδὲ θέλω ἀφήσει εἰς τοὺς μεταγενεστέρους τὴν εἰς ἡμᾶς ἀνήκουσαν δόξαν, οὐδὲ θέλω παριδῇ τοῦ λοιποῦ πάσχουσιν τὴν πατρίδα, ὅταν δύναμαι νὰ τὴν βοηθήσω.

— Τὴν πατρίδα, πίστευσέ με, εἶπεν ὁ Πετραλεΐφας κινῶν τὴν κεφαλὴν, δὲν θέλεις τὴν βοηθήσει, θέλεις τὴν καταστρέψει. Εἶναι παντοδύναμος ὁ Βιλλαρδουίνος· ὅστις φρόνιμος σήμερον, πρέπει νὰ κλίνη ὑπ' αὐτόν, ὡς ἡ κάλαμος κλίνει ὑπὸ τὸν βορρᾶν· πρέπει νὰ ἐνωθῇ μετ' αὐτοῦ, νὰ φανῇ, δηλαδὴ, μετ' αὐτοῦ ἐνόμενος καὶ νὰ περιμένῃ.

— Τῆς δολίης καὶ ἐξευτελιζούσης ταύτης πολι-

τικῆς, ἀπεκρίθη ὑπερηφάνως ὁ Δέων, δὲν ἔχω, ἐνδοξότατε, πλέον ἀνάγκην. Εἶμαι δύναμις, ὡς εἶναι δύναμις ὁ Βιλλαρδουίνος, καὶ μετὰ ἐμοῦ καὶ ἐκείνου θέλει δικάσει ὁ θεός, ὁ τῶν ἐθνῶν τὰς τύχας δικάζων. Ἀπὸ βορρᾶ μέχρι νότου, ἀπὸ δυσμῶν μέχρις ἀνατολῶν συνησπίσθη ὅλη ἡ Πελοπόννησος, καὶ με περιμένει νὰ ἐγείρω τὴν χεῖρα, καὶ, ἂν δὲν τὴν ἐγείρω, δὲν θέλει μὲ περιμένει νὰ ἐνωθῇ.

Διὰ τοῦτο ἔχω τὸ θάρρος νὰ σᾶς ζητήσω τὴν Ἄνναν καὶ νὰ σᾶς εἰπῶ, στέψατε δι' αὐτῆς τὸ ἱερὸν ἐπιχείρημα, δότε τὴν εἰς ἡμᾶς ὡς οἰωνὸν νίκης, ὡς δαιμονοίας ἐγγύησιν. Τὴν κόρην τοῦ ἡγεμόνος τῶν Ἑλλήνων σᾶς ζητεῖ ὁ ἀρχηγὸς τῶν Πελοποννησίων. Εὐλικρινῆ καὶ ἀπότομον, ὡς εἶναι ἡ πρότασίς μου, δότε μοι τὴν ἀπόκρισιν.

— Ἄν σοὶ ἤρκει ἡ ἐδική μου ἀπόκρισις, εἶπεν ὁ Πετραλεΐφας, αὕτη δὲν εἶναι ἀμυρόλος. Δὲν σ' ἐθεώρησα ὡς φίλτατον υἱὸν πάντοτε, καὶ ὁ γαμβρὸς μου Θεόδωρος, καὶ ἄλλατε ὁ ἀδελφὸς τοῦ Μιχαήλ δὲν σ' ἔδειξε τρυφεράν ἀγάπην καὶ ὑπόληψιν διὰ τὴν ἀνδρείαν σου; ὅτι καὶ τῆς Ἄννης τὰ αἰσθήματα εἶναι τοιαῦτα, ἔχω βεβαίαν πεποίθησιν. Ἀλλ' ἰσῶς δὲν εὐχαριστεῖται μὲ μόνην τὴν ἐδικήν μου πεποίθησιν, καὶ θέλεις νὰ μάθῃς τί λέγει ἡ Ἄννα αὕτη. Ἐπίτρεψέ μοι νὰ τὴν συμβουλευθῶ καὶ νὰ τὴν συμβουλευσω.

— Εἰς χεῖράς σας, ἀπεκρίθη ὁ Χαμάρετος, ἐναποθέτω τὴν τύχην μου· μάθετε καὶ ἀγγεῖλάτέ μοι ἂν θέλω καταβῇ εἰς τὸ σταδῖον βλέπων προσηνεύσας με δῶ οὐρανίας μορφᾶς τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὴν εὐτυχίαν, ἢ ἂν θέλω ἐξέλθῃ ὄργανον ὀλέθρου τυφλόν, ὁπλον ἔχων τὴν ἀπελπισίαν, ὅπως καταστραφῶ ἀφ' οὗ καταστρέψω.

— Καὶ εἶναι ἀμετάθετος ἡ ἀπόφασίς σου; ἡρώτησεν ὁ Πετραλεΐφας· δὲν σὲ πείθει συμβουλή, δὲν ἀκούεις τὴν φωνὴν τῆς φρονήσεως;

— Ἀκούω τὴν φωνὴν τῆς πατρίδος πασχούσης, εἶπεν ὁ Χαμάρετος ἐγειρόμενος, καὶ ἀπὸ τὰ πάντα ἡτοίμασα, ἤθελον εἶσθαι προδότης ἂν μετέθετον τὴν ἀπόφασίν μου. Ἐν σύνθημα περιέμενον διὰ τὴν στιγμήν τῆς ἐνάρξεως. Ἴδού μοι τὸ δίδει ὁ Βιλλαρδουίνος, ἢ μᾶλλον μοι τὸ δίδει ὁ οὐρανός· αἱ πυραὶ αὐταὶ, καθόσον πρὸ δῶ νυκτῶν συνήγαγον ἤδη ὅλους τοὺς προὔχοντας, οἵτινες ἐδῶ περίεχρύπτονται καὶ περινοστοῦσιν. Ἄν καὶ αὐριοῦ λάμπωσιν αἱ πυραὶ, θέλουσι συνέλθει εἰς τὸν τόπον τῆς συνεντεύξεως...

— Λοιπόν;

— Λοιπόν, ἀφ' οὗ ὁ Βιλλαρδουίνος τὰς ἀνῆψε δῶ νύκτας διὰ τὴν θήραν του, αὐριοῦ θέλω τὰς ἀνάψει ἐγὼ διὰ τὴν ἐδικήν μου!

Καὶ διευθύνθη ὁ Χαμάρετος πρὸς τὴν ἐλικσιδῆ καταβάθραν.

— Μὴ ἐκείθιν! τῷ εἶπεν ὁ Πετραλεΐφας. Τοιαύτην ὥραν δύνασαι ἀκόμη ν' ἀπαντήσης κἀνένα τῶν οἰκετῶν. Ἀκολουθεῖ με.

Καὶ λαβὼν τὸν λύχνον, ἐπροπορεύθη. Τὸν ὠδήγησε δὲ διὰ στενῆς παρόδου εἰς μικρὰν κλίμακα κατιαύσαν, ἔπειτα διὰ δευτέρας, καὶ ἔπειτα διὰ τρίτης εἰς τὴν κεφαλὴν σκοτεινῆς καταβάθρας, ἣν κατέβη-

σαν καὶ ἥτις ἐφαίνετο παραδόξως ἐκτεινομένη. Τέλος δὲ δι' ἄλλης παρόδου μακρᾶς καὶ ἀφωτίστου ἐφθασαν εἰς σιδηρᾶν θύραν, ἥτις τρύζουσα ἐπὶ τῶν στροφίγων της, ἤνεώχθη.

— Δι' αὐτῆς πρέπει νὰ διέλθωμεν; ἠρώτησεν ὁ Χαμάρετος.

— Μάλιστα δι' αὐτῆς, ἀπεκρίθη ὁ Πετραλεΐφας.

— Ἀ! δὲν πρέπει ν' ἀμελήσω, εἶπεν ὁ πρῶτος πρὶν προχωρήσῃ, νὰ σᾶς εἰπῶ ὅτι εἶναι ὠφέλιμον νὰ γράψῃτε ὁ ἕκαστος πρὸς τὸν Σγουῖραν εἰς Ἄργος, προσέτι δὲ καὶ εἰς τὴν Κόρινθον, ἥ καὶ νὰ πέμψῃτε ἄνθρωπον τῆς ἐμπιστοσύνης σας. Ἡ ἀπόδειξις αὕτη ὅτι συνεννοούμεθα μετὰ τοῦ Αὐθέντου τῆς Ἑλλάδος, μέχρι οὗ τοῖς δώσωμεν ἄλλην μᾶλλον ἀναμφισβήτητον, θέλει ἐμψυχώσῃ τὰς φρουράς.

— Δὲν θέλω λείψῃ νὰ πράξω ὅ,τι ἀναγκαῖον. Ἀλλ' ἂς προχωρήσωμεν, εἶπεν ὁ Πετραλεΐφας. Ὡς δὲ ὑπερέβησαν τὴν σιδηρᾶν θύραν, — Ἀ! ἐλητμόνησα τὸ ἀναγκαιότερον, ἐπρόσθετε. Περίμενέ με ὀλίγον.

Καὶ ἐξελθὼν πάλιν, ἐκλείσσε τὴν θύραν κατόπιν του· ὁ δὲ Χαμάρετος, μείνας εἰς τὸ σκότος, ἐνόμιζε μετ' ἐκπλήξεως ὅτι ἤκουσε διπλὴν τοῦ κλειθροῦ στροφὴν. Ἐπὶ τινὰς στιγμὰς ἔμεινεν εἰς βαθεῖας σκέψεις βεβητισμένος, διότι ἐντὸς ὀλίγου ἡ τύχη του ἐλάμβανε μεγίστην μεταβολήν, καὶ ἀφ' ἐνὸς μὲν ἡ δόξα κατήρχετο ἐπ' αὐτόν, καὶ ἤγγιζε τὸ μέτωπόν του με ἄκρον τὸν δάκτυλον, ἀφ' ἑτέρου δ' ὁ ἔρως τὸν ἔστρεφε μέ ῥόδα ἀντὶ τῶν πρὶν ἀκανθῶν.

Ἀλλ' αἱ σκέψεις αὗται ὅσον καὶ ἂν ἦσαν ἐμβριθεῖς ἢ γλυκεῖαι, δὲν τὸν ἐμπόδισαν νὰ αἰσθανθῇ ὅτι ἔμενε πρὸ πολλῆς ἡδῆ ὥρας μόνος, καὶ βαθμηδὸν ἤρχισε νὰ αὐξάνῃ ἡ ἀνησυχία του. Τέλος ὁμῶς διελογίσθη ὅτι ὁ Πετραλεΐφας τὸν ἀφῆκεν ἰσως ἐδῶ, διότι ἡ ὁδηγία του ἦτον περιττὴ πλέον, καὶ ὅτι πιθανῶς εὐρίσκεται παρὰ τὴν ὁδόν, καὶ ἐδύνατο νὰ εὕρῃ τὴν θύραν καὶ μόνος του, ἐὰν τὴν ἐζήτηι. ἤρχισε λοιπὸν νὰ ψηλαφῇ ἐν τῷ σκότει τοὺς τοίχους, ἀλλὰ θύραν δὲν εὗρεν ἄλλην ἐκτὸς ἐκείνης δι' ἣς εἶχεν εἰσελθεῖ. Τρίς περιτῆλθε τὸ μέρος εἰς ὃ εὐρίσκετο, ἀλλὰ πάντοτε μόνον τοὺς τείσασαυς τοίχους καὶ τὴν θύραν ταύτην ἀπῆντα. Τέλος δ' ἀπελπισθεὶς, καὶ μὴ ἐννοῶν τί τῷ συνέβαιnen, ἦλθε πρὸς αὐτὸν διὰ νὰ ἐπιστρέψῃ πρὸς τὴν οἰκίαν καὶ νὰ ζητήσῃ ἄλλην ἐξοδόν. Ὅταν ὁμῶς ἠθέλησε νὰ τὴν ἀνοίξῃ, εὗρεν ὅτι ἦτον τῶντονι στερεῶς κεκλεισμένη με σιδηρᾶ κλειθρὰ καὶ με ἀλύτους ζυγούς. Ἐκτὸς ἑαυτοῦ ὑπὸ ἐκπλήξεως, ὑπ' ὀργῆς καὶ ἀπελπισίας, ἤρχισε νὰ φωνάζῃ, ἀλλὰ μετὰ τρόμου ἤκουσε τὴν φωνήν του ὑποκώφως πανταχόθεν ἀντανακλωμένην ὡς ἀπὸ θόλον ταπεινὸν καὶ ὀγγῶδῃ με τοὺς γρόνθους ἤρχισε νὰ κτυπᾷ τοὺς τοίχους, νὰ σείῃ τὴν θύραν, ἀλλ' οἱ πάγιοι τοῖχοι ἀπερρόφων τὸν ἤχον, οἱ δ' ἐπὶ τῆς θύρας ἀγωνεῖς του ἦσαν αὐτόχρονα μεταιοπονία. Καὶ ὅταν τῷ ἐπῆλθεν εἰς τὸν νοῦν διὰ πόσων κλιμάκων καὶ παρόδων εἶχε διέλθει, καὶ πόσον πρέπει νὰ ἦτον τῶν κατωκημένων μερῶν τῆς οἰκίας μακρὰν, τὸν κατέλαθεν εἶδος παραρρονήσεως, ἐνόμιζεν ὅτι ὠνειροπόλει, ἐβόα καὶ ἐβλατφόμει, καὶ ἔπειτα ἴστατο καὶ ἐθασάνιζε τὸν νοῦν του ὅπως ἐννοήσῃ τῆς θέσεώς του

τὸ αἰνίγμα, καὶ μετὰ ταῦτα ἤρχιζε πάλιν νὰ ἐρευνᾷ τοὺς τοίχους· ἀλλὰ μάτην, πάντοτε μάτην! Ὑψώσας δὲ τὴν κεφαλὴν, εἶδεν ὅτι ἡ μόνη ὁπὴ δι' ἣς εἰσῆρχετο ὁ ἀὴρ καὶ τὸ φῶς, ὅταν ἦτον φῶς, εἰς τὴν ὑπόγειον φυλακὴν ταύτην, ἦσαν μικρὰ θυρίδες ὑψηλῶς κειμένη ὑπὲρ τὸ ἔδαφος, καὶ κλεισμένη δι' ἰσχυρῶν κιγκλίδων· δι' αὐτῆς δὲ οὐδὲν ἐδύνατο νὰ διακρίνῃ εἰμὴ τὸν οὐρανὸν καὶ τινὰς μεμακρυσμένας πυράς, αἵτινες ἦσαν ἀναμφιδόλως αἱ εἰς τὰ ὄρη καίουσαι, καὶ οὐκ ὀλίγον συνετέλουν εἰς τὸ νὰ ἐξάπτουν τὴν ἀνυπομονήσαν καὶ τὴν ἀγανάκτησίν του.

Ἐν μέσῳ δὲ τῶν παραφόρων πλανήσεών του, προτέκρουσαν ἅπαξ εἰς ἀντικείμενόν τι προέχον, καὶ ἐκτείνας τὰς χεῖρας, ἀπῆντησε κλίνην λιτὴν, ἀχυρόστροφον, καὶ ἀπηυδημένος καὶ ἐναγώνιος ἐρρίφθη ἐπ' αὐτῆς, κριτῶν τὴν κεφαλὴν του διὰ τῶν δύο χειρῶν, καὶ ὡς συνέχων τοὺς λογισμούς του μὴ τὸν φύγῃ. Ἀντικρὺ δὲ τῶν ὀφθαλμῶν του ἦτον τὸ παράθυρον, καὶ αἱ πυραὶ αἵτινες ἐλαμπον ὡς ἂν τὸν προσεκάλουν, ὡς ἂν, ἐλευθερίαν ἐπαγγελλόμεναι, τὴν ἀκατάληπτον κάθειρξίν του ἐτι δεινότεραν καθίστων. Ἡ σύγχυσις τῶν ἰδεῶν του ἦτον μεγίστη, μυρίας εἰκατίας ἐδέχετο καὶ μυρίας ἀπερρίπτετο περὶ τῶν αἰτιῶν τοῦ φυλακισμοῦ του, καὶ σχεδὸν ἐκλινε νὰ τὸ ἀποδώτῃ εἰς λάθος καὶ εἰς λήθην τοῦ Πετραλεΐφου. Μόλις δὲ μετὰ πολλὰς ὥρας ἐνάρκωσεν ὁ ὕπνος τὰς τεταραγμένας αἰσθήσεις του, καὶ τὸν κυκεῶνα τῶν συλλογιτμῶν του ἀντικατέστησε δι' ὀνείρων τερατουργῶν.

ΚΕΦ. Ε'.

Ὁ Πετραλεΐφας ἐν τούτοις, ἀφ' οὗ ἐκλείσσε τὴν θύραν τοῦ ὑπογείου θαλάμου, ὅστις, ὡς τὸ ἐξηγήσωμεν ἐν παρόδῳ, ἦτον ἡ κατὰ τὸν μεσαιῶνα εἰς ὅλας σχεδὸν τὰς μεγάλας οἰκίας ὑπάρχουσα κρύπτη ἢ κταφύγιον τοῦ οἰκοδεσπότου διὰ τὰς παντοίας περιστάσεις τῶν ταραχῶδων ἐκείνων καιρῶν, ἐπέστρεψε διὰ τῶν αὐτῶν παρόδων, ἀνέβη βραδέως τὴν ἀναβάθραν, ἐλθὼν εἰς τὸ δωμάτιόν του ἀφῆκε τὸν λύχνον, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τῆς ἐκγόνου του, ἣν εὗρε καθήμενὴν παρὰ τὸ φῶς καὶ κεντοῦσαν.

— Φιλτάτη Ἄννα, τῇ εἶπε, δὲν πρέπει ν' ἀγρυπνήσῃς ἐξώρας. Αὐριον θὰ ἔχωμεν ἡμέραν ἐπίπονον· ἐπειδὴ ὁμῶς εἶται ἀκόμη ἐξυπνος, ἤθελον πρὶν σ' εὐχρηθῶ τὴν καλὴν νύκτα μίαν λέξιν νὰ σὲ εἰπῶ, διότι δὲν ἠξεύρομεν τί τέξεται ἡ ἐπιούσα.

— Ἀκούω, πάππε μου.

— Ἀφ' οὗτο ἐνόησα τὴν κατ' ἐμὲ ἄδικον, σοὶ τὸ ὁμολογῶ, ἀποστραφὴν σου πρὸς τὸν Σαμπλίτην, εἶδες ὅτι οὔτε τὸ ὄνομά του ποτὲ σοὶ ἀνέφερα. Ἡξεύρω ὅτι τοιαῦται ἀντιπάθειαι εἶναι ἐνίοτε φυσικαί, καὶ ὅσον καὶ ἂν ὁ νοῦς μου με ἔπειθεν ὅτι ὁ Ροβέρτος εἶναι εἰς τῶν ζηλευτοτέρων νέων τῆς Γαλλίας καὶ ὅτι ὠφελιμωτάτῃ ἦτον ἡ μετ' αὐτοῦ ἡμῶν ἐνωσις, ἀλλ' ἡ πατρικὴ μου καρδία ὠμίλησεν ὑπὲρ σοῦ, καὶ ἀφ' οὗ ἦτον ἐπαχθὴς, δὲν ἠθέλησα νὰ σοὶ τὸν ἐπιβάλω. Ἀφ' οὗ ὁμῶς ἐνέδωκα εἰς σέ, φι-

τάτη μου κόρη, μὴ μοὶ ἀνταποδώσῃς τὰ ἴσα. Ἀφ' οὗ ἐπέσθην εἰς τὴν νεανικὴν σου ἰδιοτροκίαν, πείσθητι καὶ σὺ εἰς τὴν γηραιάν πεῖράν μου.

— Τί θέλετε παρ' ἐμοῦ; ἠρώτησεν ἡ Ἄννα, δεινὰ αἰωνίζομένη ἐκ τοῦ μακροῦ προοιμίου τούτου.

— Θέλω, ἀπήντησε θωπευτικῶς ὁ Πετραλείφας, νὰ δεχθῇς ἀπὸ τῆς χειρὸς μου σύζυγον τὸν ἐρασιμώτερον καὶ ἐνδοξότερον ἐνταυτῷ, τὸν ἰσχυρότερον μετὰ τὸν βασιλέα, ἐκεῖνον εἰς οὗ τὴν κεφαλὴν ἐπιπετᾷ ἤδη ἡγεμονικὸν στέμμα, ἐκεῖνον ὅστις θέλει σὲ καταστήσει σεβαστὴν καὶ εὐδαίμονα. Θέλω νὰ δεχθῇς τὸν Γοδοφρεῖδον Βιλλαρδουῖνον.

— Πάππε, ὦ πάππε μου, ἀνέκραξεν ἡ Ἄννα· νὰ μὴ φονεύσῃς λοιπὸν ἑλαβες ἐντολήν; Δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ διέλθω ἥτις τὴν σκοτεινὴν μου μέχρι τοῦ τάφου ὁδόν; εἶναι ἀφευκτὸν νὰ τὴν σπείρετε μετὰ ἀκάνθας; Ἀφετέ με ζῶτα νὰ ταφῶ εἰς κἀνὲν καταγώνιον, ἢ, ἂν δὲν ἀρκῇ οὐδὲ τοῦτο, ἀφετέ με νὰ προστρέξω εἰς τὸ τελευταῖον ἡσυχαστήριον, καὶ μὴ με διώκετε ὡς ἐκεῖ.

— Τί σημαίνουν, θύγατερ, οἱ ἀπονενοημένοι οὗτοι λόγοι; εἶπεν αὐστηρῶς ὁ γέρον. Σοὶ εἶναι ἀντιπαθὴς καὶ ἡ δευτέρα μου αὕτη πρότασις; ἢ πετᾷ παρ' τῆς φαντασίας σου κἀνὲν λαμπρότερον ὄνειρον ἴσως; Δὲν μοὶ λέγεις ποῖον εἶναι αὐτό; Ἴσως σ' ἐξεπληξάν τοῦ Χαμαρέτου οἱ πατριωτικοὶ διθύραμβοι; Ἀφρων ὄνειροπόλος, τολμᾷ ν' ἀναβλέπῃ εἰς τὰς ὑψηλοτέρας κορυφὰς τοῦ ἔρωτος καὶ τῆς δόξης καὶ δὲν βλέπει παρὰ τῶν ποδῶν του τὸ βάραθρον! Πτωχὴ χρυσαλὶς τοῦ σκότους, ἐκλαμβάνει ὡς ἀθάνατον φῶς τὴν φλόγα ἣτις θενά τὸν καύσῃ! Ἡξεύρεις εἰς τί κατήντησα; Ἀπὸ εὐσπλαγχνίαν πρὸς αὐτὸν νὰ τὸν κατακλείσω παιδίον ἄνουν, καὶ παράφρονα ὅπως τὸν προφυλάξω ἀπὸ ἑαυτὸν καὶ ἀπὸ τὸν ἔσχατον κίνδυνον! προσωρινὰ δεσμὰ τῷ ἔδωκα διὰ νὰ τὸν λυτρώσω ἀπὸ δεσμὰ αἰώνια καὶ ἀπὸ ἐπαίσχυντον κατὰ τὴν. Ἴσως ἐνθαρρύνεις τὰς μωρὰς ἀξιώσεις του; μειδιάμα σου πρέπει τῷ ὄντι ν' ἀποκριθῇ εἰς αὐτάς, ἀλλὰ μειδιάμα περιφρονήσεως. Μάκρυνον ἀπὸ σοῦ ἰδέαν ἣτις ἠθέλε βαθέως λυπήσει τὸν πατέρα σου.

— Ἀλλὰ τίς σὰς εἶπε, πάππε, ἀνέκραξεν ἡ Ἄννα ὑποφωτισμένη, ὅτι συνέλαβον ποτὲ ἰδέαν τοιαύτην; Τὰ αἰσθήματα τοῦ Λέοντος εἶναι εὐγενῆ ὅλα, ἀξία πάσης συμπαθείας καὶ θαυμασμοῦ· ἐν μέσῳ τῶν τεταπεινωμένων συμπατριωτῶν ἡμῶν εἶναι ὁ μόνος ὑψὺν κεφαλὴν ἀταπεινῶτον. Ἄν αἱ εὐχαὶ μου δύνανται νὰ τῷ ἀρκέσωσιν, αἱ εὐχαὶ μου εἰσὶν ὅλαι ὑπὲρ αὐτοῦ. Ποτὲ δὲ βεβαίως δὲν ἐδικαίωσα ὑπόνοιαν ἄλλου αἰσθήματος πρὸς αὐτόν.

— Μὴ ὀργίζεσαι, φιλτάτη Ἄννα, εἶπεν ὁ Πετραλείφας, ἡμῖν βέβαιος ὅτι δὲν φρονεῖς ταπεινὰ οὐδ' ἀνάξια τοῦ πατρός σου καὶ σοῦ. Ἡξεύρω ὅτι ἡ πρότασις ἣτις μᾶλλον σὲ προσμειδᾷ εἶναι ἡ τοῦ Αὐθέντου τῶν Ἀθηνῶν.

— Πάππε, τίς ἰδέα! . . . ὑπετραύλισεν ἡ Ἄννα, ἐρυθριῶσα σφοδρῶς.

— Ναί, ἐπέμεινεν ἐκεῖνος, βλέπω ὅτι ὑπὲρ πάσης ἄλλας δέχεσαι προτιμότερον τὰς περιποιήσεις

τοῦ πρέσβεός του. Ὁ Ὅθων εἶναι βεβαίως ἡγεμὼν μέγας, καὶ ὁ Γούης θέλει εἶσθαι διάδοχός του. Ἀλλὰ πρῶτον, θύγατερ, δὲν τὸν γνωρίζομεν, καὶ ἡ περὶ τῆς εὐτυχίας σου μέριμνά μου ἠθέλε διστάσει νὰ παραδώσῃ τὴν τύχην σου εἰς ἄνθρωπον οὗ δὲν ἠρεύνῃσα τὸν χαρακτῆρα καὶ τὰ ἀτομικὰ πλεονεκτήματα. Δεύτερον ὅμως, ἂν ἡ τύχη τῆς ἡγεμονίδος τῶν Ἀθηνῶν σοὶ φαίνεται ἐπιθυμητὴ, πολὺ φθονητοτέρα εἶναι ἡ τῆς ἡγεμονίδος τῆς Πελοποννήσου. Δὲν εἶναι μὲν ὁ Δελαρόσης ἀνάξιος σοῦ, ἀλλ' ὁ Βιλλαρδουῖνος εἶναι ἀξιώτερος πάντων. Καὶ συμφέρει μὲν ἴσως εἰς τὸν πατέρα σου νὰ ἀποκτήσῃ συγγενῇ του καὶ σύμμαχον τὸν ἰσχυρὸν γείτονά του, ὅστις ἄρχει ἐπὶ τῶν Ἀθηνῶν καὶ ἐπὶ τῶν Θηβῶν, ἀλλ' ἂν τοὺς αὐτοὺς συνάψῃ δεσμούς μετὰ τῶν δυναστευόντων τῆς Πελοποννήσου, τότε ὁ μέγας Κύρ περιζωννύεται ὑπὸ τῆς δυνάμεώς του, καὶ γίνεται αἰχμάλωτός του σχεδόν. Τοῦτο τῷ συμφέρει πολὺ περισσότερον· ἀλλὰ τὸ ἡμέτερον συμφέρον εἶναι συμφέρον καὶ τῶν Βιλλαρδουῖνων· διὰ τοῦτο, φιλτάτη θύγατερ, ἠθέλησα νὰ σὲ προειδοποιήσω ὅτι προσεχῶς, ὅτι αὐριον ἴσως, ὁ Γοδοφρεῖδος θέλει ζητήσῃ τὴν χειρὰ σου.

— Θέλω τὴν ἀποποιήθῃ! ἀπήντησε δραστηρίως ἡ Ἄννα.

— Αὕτη, φιλτάτη, εἶναι παιδαριώδης ἰσχυρογνωμία, εἶπε συστέλλων τὰς ὀφρῦς ὁ Πετραλείφας. Ἐνέδωκα ἕως οὗ ἐπέτρεπεν ἡ φρόνησις μετὰ τοῦ συμφέροντος. Ἐπιτετραμμένος ὅμως τὴν πατρικὴν δύναμιν, θέλω αὐστηρῶς τὴν ἀτκήσει. Ἦλθα νὰ σοὶ ἀναγγείλω τὴν ἀπόφασιν ἐμοῦ καὶ τοῦ πατρός σου, ὅχι νὰ τὴν συζητήσω. Προπαρασκευάσθητι.

Καὶ ταῦτα εἰπὼν τραχέως, ἐξῆλθεν. Ἐμείνε δὲ ἡ Ἄννα ἐπὶ πολλὴν ὥραν ἀτενίζουσα πρὸς τὴν θύραν, ὡς ἂν εἶχεν ἀπολιθωθῇ, ὡς ἂν τὴν εἶχον ἐγκαταλείψει καὶ ἡ αἰσθησις καὶ ἡ κίνησις. Ὅλον τῆς τὸ αἷμα συνεστάλη βιαίως εἰς τὴν καρδίαν τῆς, ἣτις σφοδρῶς ἐτινάσσετο, ὥστε οἱ παλμοὶ τῆς ἤκούοντο. Τέλος δ' ἐξερράγη εἰς καταρράκτην δακρύων καὶ ἀναλαβοῦσα ἡ Ἄννα πυρεσσούσης δραστηριότητα ἠγέρθη καὶ περιέτρεχε μετὰ μεγάλα βήματα τὸν κοιτῶνά της. Διάφορα σχέδια μικρότερα καὶ μᾶλλον τὸ ἐν τοῦ ἄλλου ἀδύνατα διεσταυροῦντο διὰ τῆς τεταραγμένης τῆς κεφαλῆς· ἄλλοτε ὠμίλει περὶ φαρμάκου, ἄλλοτε ἐσχεδιάζε ν' ἀποτρέξῃ πρὸς τὸν Γωλτιέρον, ἢ καὶ νὰ τῷ μηνύσῃ ὅπως ζητήσῃ τὴν βοήθειάν του, καὶ τότε οἱ ὀλοφυρμοὶ τῆς ἐδιπλασιάζοντο. Τέλος πραῦνομένη ὀπωσοῦν ἡ φλόξ, ἣτις τὴν διέκοπτε, τὴν ἀφῆκε νὰ συνάψῃ τὰς ἰδέας τῆς, καὶ ἡ τελευταία τῆς ἀπόφασιν ὑπῆρξεν, αὐριον ἐπὶ τῆς θήρας, ὅτε ἐμελλε νὰ ἰδῇ τὸν Γωλτιέρον, νὰ τεθῇ ὑπ' αὐτοῦ τὴν ἱαποτικὴν προστασίαν.

Ἡ αὐριον εἶναι ἀληθὲς ὅτι φθάνει τόσον βραδύτερον, ὅσον ἀνυπομονώτερον περιμένεται, Ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ ἥλιος φαίνεται ἀδιαφορῶν διὰ τὰ ἀνθρώπινα πάθη, καὶ βαδίζων πάντοτε ἀταράχως τὸ αὐτὸ βῆμά του, διὰ τοῦτο ἐφθασε τέλος καὶ τῆς διὰ τὴν Ἄνναν ἀγρύπνου ἐκείνης νυκτός ἡ αὐριον.

ΚΕΦ. ΚΑ.

Ἀπὸ πρωίας ἤδη ὁ οἶκος τοῦ Αὐθέντου ἦν πλήρης ταραχῆς καὶ κινήσεως, καὶ ἵππων καὶ ἱπποτῶν προλαβόντων τὴν ὥραν τῆς θήρας. Ἡ Ἰσαβέλλα, ἥτις δὲν εἶχεν ἀκόμη ἡλικίαν τοιαύτην, ὥστε νὰ στερηθῇ τῆς εὐχαριστήσεως τῆς θήρας καὶ τῆς τιμῆς τοῦ νὰ συνοδεύσῃ τὴν ἐκλαμπρον αὐτῆς ξένην, προεκάθητο ἐν κυνηγετικῇ στολῇ τῆς συνελεύσεως, καὶ ὑπεδέχετο τοὺς προσερχομένους, ἔχουσα πλησίον αὐτῆς τὸν μικρὸν Γουλιέλμον τὸν Καλαμάταν, κρατοῦντα ἀργυροῦν τόξον, καὶ σκιρτῶντα ἀπὸ τὴν χαρὰν ὅτι τῷ ἐπετρέπετο νὰ συνοδεύσῃ τοὺς γονεῖς του εἰς τὴν θήραν.

Μετ' ὀλίγον δ' ἦλθεν ὁ Ροβέρτος, ὅστις, ἀφ' οὗτου ἐπείσθη ὅτι ἡ τύχη του εἶναι ἀμετάθετος, ἀντὶ νὰ ἐξακολουθῇ σκιαμαχῶν κατ' αὐτῆς, καὶ μάτην μνησικακῶν, ἐπέτρεψεν ἐκ τοῦ ἐναντίου εἰς τὴν ἀγαθὴν τῆς ψυχῆς του διάθεσιν νὰ ἐπικρατήσῃ, καὶ εἰλικρινῶς ἀνταποκρινόμενος εἰς τοῦ Βιλλαρδουίνου τὰς φιλικὰς ἐπιδείξεις, ἐδέχθη ν' ἀναβάλῃ τὴν ἀναχώρησίν του ἐπὶ μίαν ἡμέραν ἀκόμη, ὅπως συνοδεύσῃ τὴν μεγάλην θήραν· καὶ ἐδέχθη τόσῳ προθυμότερον μάλιστα, καθ' ὅσον ἦν βέβαιος ὅτι ἐδύνατο ν' ἀναχωρήσῃ ἅμα ἤθελε, διότι κατὰ τὴν ἐσπέραν τῆς ἡμέρας ἐκείνης τρία μεγάλα πλοῖα κατέπλευσαν ἐκ Κερκύρας, φέροντα, φεῦ! μετ' εἰκοσιν ἡμέρας ἀφ' οὗ παρῆλθεν ἡ ἀνάγκη αὐτῆς τὴν καθυστέρησάν συνοδίαν του. Ἐπειτα δὲ ἦλθεν ὁ Γοδοφρεῖδος μετὰ πλήθους νέων βαρόνων, μετ' ὀλίγον ὁ Πετραλῆφας μετὰ τῆς ἐκγόνου του, εἰς ἧς τὸ πρόσωπον ἐφαίνοντο ὠχρίωντα τὰ ῥόδα, καὶ τελευταῖα παρουσιάσθη ἡ Ἀγνή, ὀδηγούμενη ὑπὸ τοῦ Βιλλαρδουίνου, καὶ παρακολουθουμένη ὑπὸ τῶν ὁπαδῶν της.

Καθεζόμενος δ' ὁ Βιλλαρδουίνος, προσεκάλεσεν ὅλους τοὺς παρεστώτας νὰ τὸν μιμηθῶσιν, ὅπως ἀπογευθῶσι τινῶν τραγημάτων, πρὶν ἐξελθῶσιν εἰς τὴν μακρὰν ἱππασίαν· εἰσελθόντες δὲ ὑπηρέται περιέφερον μελίπηκτα καὶ θερμὸν ἀφέψημα ῥόδων εἰς τὰς κυρίας πρῶτον καὶ μετὰ ταῦτα εἰς τοὺς ἱππότας. Ἐπλησίαζε δὲ ἤδη ἡ στιγμή τῆς ἀναχωρήσεως, ὅταν ἡ θύρα ἠνεώχθη, καὶ εἰσελθὼν ὁ ἐπίσκοπος Ραιδεστοῦ μετὰ τῶν δύο πλοιάρχων τῶν ἐκ Κωνσταντινουπόλεως, ἐπλησίασε πρὸς τὴν Ἀγνήν, ἥτις ἐφάνη εἰς τὴν ὄψιν του ταραχθεῖσα, καὶ προσκυνήσας αὐτήν,

— Ἐκλαμπροτάτη, εἶπεν, ἰδοὺ οἱ πλοῖαρχοι, οἵτινες ἀναγγέλλουσιν ὅτι ὁ ἄνεμος μετεβλήθη, καὶ ὅτι ἂν δὲν θέλετε νὰ παρέλθῃ ἡ εὐκαιρία εἶναι ἀνάγκη νὰ ἀποπλεύσητε.

— Πῶς! ν' ἀποπλεύσητε, εἶπεν ὁ Βιλλαρδουίνος, ἐνῶ ἡ θήρα μᾶς περιμένει; εἶναι ἀδύνατον. Αὐρίον!

— Ἐκλαμπροτάτη, εἶπεν ὁ εἰς τῶν πλοιάρχων κλίνων ἐδαφιαίως ἐμπρὸς της, ὁ ἄνεμος αὐτὸς δὲν θὰ διαρκέσῃ. Ἄν μᾶς μακρύνῃ μερικὰς ὥρας ἀπὸ τὸν Μωρέαν, ἃς μεταβληθῇ, ἔπειτα δὲν μᾶς βλάπτει· εἰς τὸ πέλαγος ἡμποροῦμεν νὰ πλεύσωμεν πάντοτε. ἂν ὅμως τὸν ἀμελήσωμεν τώρα, ἡμποροῦμεν, τίς ἡξεύρει; πολλές ἡμέρας νὰ τὸν περιμείνωμεν πάλιν.

— Ἐκλαμπροτάτη, εἶπε τέλος ὁ γέρον Ναιίτης, ὁ συνοδεύων τὴν Ἀγνήν, τὸ καθήκόν μας ἀπαιτεῖ ν' ἀποπλεύσωμεν. Μέχρι τοῦδε ὁ πλοῦς τῆς ὑμετέρας Ἐκλαμπρότητος πολὺ παρετάθη, καὶ ἀδίκαιολόγηται ἡθέλομεν εἶσθαι ἐνώπιον τοῦ ἱεροῦ αὐτοκράτορος, ἂν ὑπὲρ ἡμῶν τὸν ἄνεμον ἔχοντες καὶ χωρὶς ὑπερτάτης ἀνάγκης, ἀναβάλλωμεν τὴν ἀναχώρησιν περαιτέρω.

— Κύριε Ναίτα, εἶπεν ἡ Ἀγνή, σὰς ὁμολογῶ ὅτι δὲν συμερίζομαι τὴν αὐτοπομονήαν σας. Διατί θέλετε νὰ μ' ἀποσπάσητε τόσον ταχέως ἀπὸ τὰ μέρη ὅπου εἶμαι τόσον εὐτυχῆς! Καὶ ταῦτα λέγουσα, ἐσφιγξέ τὴν χεῖρα τῆς Ἰσαβέλλας.

— Ἀλλὰ, κυρία, εἶπεν ὁ Ναίτης, τὸ ἡκούσατε. Μιᾶς ἡμέρας ἀναβολή, δύναται πολλῶν ἡμερῶν νὰ φέρῃ ζημίαν.

— Μὴ τὸν ἀκούετε, εἶπεν ὁ Βιλλαρδουίνος· τὸ καθήκόν του τὸν καθιστᾷ σκληρὸν πρὸς ἡμᾶς. Μὴ θελήσητε νὰ μεταβάλῃτε τὴν ἡμέραν τῆς εὐθυμίας εἰς ἡμέραν πένθους. Μεθ' ὧν τῶν κυρίων τούτων ἰδοὺ σὰς παρακαλῶ καὶ ἐγὼ νὰ μείνετε τὴν ἡμέραν ταύτην.

Τότε δὲ προσελθὼν καὶ ὁ Γοδοφρεῖδος πρὸς τὴν Ἀγνήν, ἐκλινε τὸ ἐν γόνυ ἐμπρὸς της·

— Ἐκλαμπροτάτη, εἶπεν, ὅταν θέλωσι νὰ σὰς ἀρπάσωσιν ἀπὸ τοῦ κόλπου τῶν συμπατριωτῶν σας, νὰ σὰς πέμψωσι πρὸς ἀνθρώπους ἀγνώστους καὶ ξένους, νὰ σὰς θυσιάσωσιν εἰς βασιλόπαιδα ὅστις ἴσως δὲν ἀπεγαλακτίσθῃ ἀκόμη, ἐπιτρέψατέ μοι νὰ ῥιφθῶ εἰς τοὺς πόδας σας καὶ νὰ σὰς καθικετεύσω νὰ μὴν ὑπακούσητε, νὰ μὴν ὑποκύψητε εἰς τὴν ἀποτρόπαιον ταύτην βίαν. Μείνατε, ὦ! μείνατε μεταξὺ ἡμῶν. Ἐπιτρέψατε νὰ σὰς περιστοιχίσωσιν αἱ λόγχοι, αἱ βραχίονες, αἱ καρδίαι μας, νὰ σὰς ὑπερασπισθῶσιν ἀπέναντι πάντων. Ἴσως ἡ καρδία μου παραφέρει τὸν νοῦν μου, ἴσως ἐνοχος καθίσταμαι ἀτυγχνώστου προπετείας, μεγάλου ἐγκλήματος, ἀξιοποίνου θράους, ἐγὼ ὁ γεννηθεὶς μακρὰν τοῦ θρόνου, ὅταν τολμῶ ν' ἀνκθλέψω πρὸς τοῦ θρόνου τὸ τιμαλφέστερον κόσμημα. Οὐχ ἥττον ὅμως ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καὶ τῶν συνηγμένων ἐνταῦθα βαρόνων καὶ μεγιστάνων, ἐνώπιον τῶν σεβαστῶν μου γονέων, οἵτινες δὲν θέλουσι ψεύσει τοὺς λόγους μου, σὰς προσφέρω τὴν χεῖρά μου καὶ τὴν αἰωνίαν μου πίστιν καὶ ἀφοσίωσιν. Καὶ δὲν θέλω ἐγερθῇ ἀπὸ τὴν θέσιν ταύτην ἐκέτου, πρὶν ἡ χεὶρ τῆς ὑμετέρας Ἐκλαμπρότητος μὲ ἐγείρῃ ἢ μὲ φονεύσῃ.

Ὅλοι ἔμειναν ἐκθαμβοὶ εἰς τὸ παράδοξον τοῦτο κίνημα, καὶ τὴν αἰθουσαν διέτρεχε ψιθυρισμὸς κρύφιος. Ἡ δὲ Ἀγνή, ἐκτείνουσα τὴν χεῖρα,

— Ἐγέρθητε, Κύριε ἱππότα, εἶπεν·

Ἐπειτα δὲ ἀνισταμένη καὶ ἡ ἰδία, ἐπρόσθεσε·

— Καὶ ἐγὼ, ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καὶ τῶν ἐνταῦθα συνηγμένων κυρίων βαρόνων καὶ μεγιστάνων, ἐνώπιον τοῦ Ὑψηλοτάτου αὐθέντου καὶ τῆς Ἐκλαμπροτάτης κυρίας Ἰσαβέλλας, οὓς θεωρῶ ὡς ἄλλους γονεῖς μου, κηρύττω ὅτι δέχομαι τὴν χεῖρα ἥτις τὸν εὐγενῶς μοι προσφέρεται, καὶ ἀναγνωρίζω ὡς

πύργον καὶ κύριόν μου τὸν Ἐκλαμπρότατον Γοδοφρείδον τὸν Βιλλαρδουίνον.

— Πῶς! ἀνέκραξεν ὁ γέρον Ναιίτης, ποίαν λέξιν ὑποφέρατε! Ἐσκέφθητε, Ἐκλαμπροτάτη, τί εἶπατε! Ἦτον ἀστεϊσμός, ἀλλ' ἀστεϊσμός, μοὶ συγχωρεῖτε νὰ εἶπῃ τὸ εἰπῶ, παράτολμος!

— Δὲν ἦτον ἀστεϊσμός, ἀπεκρίθη σοβαρῶς ἡ Ἀγνή, ἀλλ' ἡ σταθερά μου ἀπόφασις!

— Ἀλλὰ ποτέ δὲν δύναμαι νὰ συγκατατεθῶ εἰς αὐτήν, ἐκραξεν ἐκτὸς ἑαυτοῦ ὁ Ναιίτης, ποτέ δὲν θέλω παρευρεθῇ εἰς τοῦ γάμου τούτου τὴν τελετήν. Βουλλογιόσθητε τὴν λύπην τῆς μητρός σας, ἐνθυμήθητε τοῦ αὐτοκράτορος τὴν ὀργήν;

— Οὐτε ἀπαιτῶ τὴν συγκατάθεσίν σας, ὑπέλαβε πικρῶς ἡ Ἀγνή, καὶ σὰς συγχωρῶ τῶν λόγων σας τὴν ὀριμότητα, διότι ἤξεύρω ὅτι ἀφοσιώσις σὰς τοὺς ἐπηγόρευσεν. Οὐδὲ νὰ μείνητε, Κύριοι, παρ' ἐμοὶ ἀπαιτῶ, καθὼς αὐτὸ ἀπὸ τὸν Σεβασμιώτατον ἐπίσκοπον Ῥαιδεστού, ὅστις ἐπίσης δὲν ἐγκρίνει, ἢ καὶ ἔν τολμᾷ νὰ ἐγκρίνῃ τὴν πράξιν μου. Ἀπέλθετε εἰς Κωνσταντινούπολιν. Εἰπέτε εἰς τὴν ἀγαπητὴν μου μητέρα ὅτι τὴν ἠπάτησαν καὶ μ' ἐστελλον σφαγίον ὑπούλου πολιτικῆς, καὶ ἡ μήτηρ μου θὰ σὰς ὑλογήσῃ διὰ τὴν σωτηρίαν μου. Εἰπέτε εἰς τὸν αὐτοκράτορα, ὅτι ἀντὶ νηπίου τρεφομένου εἰς τὰς ὕχθας τοῦ ὠκεανοῦ θέλει ἔχει ἀνεψιὸν τὸν ἀνδρειότερον ἱππότην τῆς χριστιανισμοῦ, τὸν κληρονόμον τῆς ὠραιότερας αὐθεντίας τοῦ κόσμου, κειμένης ὑπὸ τοὺς πόδας τοῦ θρόνου του· καὶ ὁ αὐτοκράτωρ, ὅταν παρέλθῃ ἡ πρώτη ὀρμὴ τοῦ θυμοῦ του, θέλει σὰς ἐγνωμονήσῃ. Ὑπάγετε.

Ὅλοι ἐπευφήμησαν θαυμάσιως, καὶ ὁ Γοδοφρείδος ἐκίνησε περιπαθῶς τῆς μνηστῆς του τὰς χεῖρας· αὐτὴ δὲ ἐβρίβη ἀλληλοδιαδόχως εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ Βιλλαρδουίνου καὶ τῆς Ἰσαβέλλας.

Ἀλλ' ἐκτὸς αὐτῶν ὑπῆρχον δύο ἀκόμη ἄνθρωποι εἰς τὴν ὁμήγυριν, εἰς οὓς ἡ σκηνὴ αὕτη ἀπετέλεσεν ἰσχύουσιν ἰσχυρὰν ἂν καὶ διάφορον, ἡ Ἄννα καὶ ὁ Πετραλεῖφας. Ἡ Ἄννα, ἥτις εἶχεν ἔλθει εἰς τὴν πόλιν ὡς αἰχμάλωτος συρομένη ἀπὸ ἄλυσιν, ἡ ὡς ὄψον φερόμενον εἰς τὸν βωμόν, ἅμα εἶδε τοῦ Γοδοφρείδου τὸ κίνημα καὶ ἐκ τῶν πρώτων τοῦ λόγου προσηνέσθη τὸν σκοπὸν του, ἐνόμισεν ὅτι μέγα βάρος ἐβλήθη ἀπὸ τὴν καρδίαν της, τὸ μειδίαμα ἐπανήλθεν εἰς τὰ χεῖλη της, καὶ ἀπὸ ἀφώνου ἐγενεὶν ὁμιλητικὴ, καὶ ἀπεύθυνε πολλοὺς εὐθύνους ἀστεϊσμούς εἰς τὸν Γωλτιέρον, ὅστις συνέπεσε νὰ ἱσταται πλησίον της. Ὁ δὲ Πετραλεῖφας ἐξ ἐναντίας ἠσθάνθη ὄλας τοῦ τὰς τρίχας ὀρθομένου εἰς τὸν πῶγωνα καὶ εἰς τὴν κεφαλὴν του. Τὸ πρόσωπόν του κατὰ τὴν στιγμήν ἐκείνην ἤθελεν εἶσθαι θαυμασιὰ σπουδὴ διὰ ζωγράφον, ἂν ὑπῆρχε ζωγράφος ἐκεῖ καὶ ἂν εἶχε καιρὸν νὰ σπουδάσῃ. Τὸ σῶμά του κυρτεθὲν ἀπὸ νευρικὴν ἐκπνοήν, παρεβρίπτετο ἐπὶ τῆς καθέδρας του, καὶ τὸ στόμα του σπασμωδικῶς κινούμενον, ἐφειθύριζε

— Κωμωδία! αἰσχρὰ κωμωδία! κωμωδία προεσκευασμένη!

Ἀλλ' ὁ Βιλλαρδουίνος, ἄφ' οὗ ἠσπάσθη τὴν νύμ-

φην του, διευθύνθη μὲ πολὺ φλέγμα πρὸς τὸν Πετραλεῖφαν, καὶ λαμβάνων αὐτὸν ἀπὸ τῆς χειρός,

— Ἐνδοξότατι, τῷ εἶπε μεγαλοφώνως, νὰ εὐχηθῇτε τὸν υἱόν μου.

Ἐπειτα δὲ πλησιάζων εἰς τὸ οὖς του,

— Παραδόξου χαρακτῆρος εἶναι ὁ Γοδοφρείδος, ἐπρόσθεσεν. Ὅταν μ' ἐκρύπτετο χθὲς, ποῦ νὰ προῖδῃ τί ἀβυσσοδόμει!

Ἀλλ' ὁ Πετραλεῖφας χωρὶς νὰ καταδεχθῇ ν' ἀπαντήσῃ εἰς τὴν παρατήρησιν ταύτην,

— Εὐχομαι ἐκ καρδίας, εἶπε μεγαλοφώνως, τὸ ἐκλαμπρότατον ζεῦγος, καὶ ἐλπίζω νὰ παρουσιασθῇ περίστασις νὰ τῷ ἀποδείξωμεν τὰ αἰσθήματα ἡμῶν, ἐγὼ καὶ ὁ γαμβρός μου. Συγχρόνως δὲ ἐπικαλοῦμαι καὶ ἐγὼ τῆς ὑμετέρας Ὑψηλότητος τὰς εὐχὰς ὑπὲρ τῆς φιλότητος μου ἐκγόνου.

Καὶ λαβὼν τὴν χεῖρα τῆς Ἄννης, ἥτις τὸν ἀφῆκε, μὴ ἐννοῶσα τίς ἦν ὁ σκοπὸς του,

— Ὁφελούμαι, εἶπε, τῆς χαρμωσύνης καὶ ἐπισήμου περιστάσεως ταύτης ὅπως κηρύξω εἰς πάντας τοὺς παρευρισκομένους εὐγενεῖς βαρόνους καὶ προύχοντας, ὅτι ἠρραβώμισα τὴν ἐκγόνον μου θυγατέρα τοῦ Αὐθέντου τῆς Ἑλλάδος μετὰ τοῦ Γουλιέλμου, ἀνεψιοῦ καὶ διαδόχου τοῦ Ὑψηλοτάτου Αὐθέντου τῶν Ἀθηνῶν, καὶ ἐπικαλεσθῶ τὰς συγχαρητηρίους εὐχὰς των. Ἰππότα Γωλτιέρε, φέρετε τὸν δακτύλιον τοῦτον εἰς τὸν Γουλιέλμον, ὅστις σὰς ἐπεμψε νὰ τὸν ζητήσῃ.

Ὁ Γωλτιέρος ἔλαβε τὸν δακτύλιον, καὶ ἐλθὼν ἐστάθη ἐμπρὸς τῆς Ἄννης, ἥτις εἰς τοὺς λόγους τοῦ πάππου της εἶχε μείνει ὡς στήλη ἄλως ἢ ὡς ἀνδριάς μαρμάρου, μὲ ἀτόνους τοὺς ὀφθαλμούς, μὲ τὸ στόμα ἀνοικτὸν καὶ ἄφωνον! Ὁμίλητε δὲ ὁ Γωλτιέρος, ὡς ἔπεται:

— Ὁ δακτύλιος, εἶπεν, οὗτος εἶναι θησαυρὸς πολύτιμος. Ὅστις ἄπαξ τὸν λάβῃ εἰς τὰς χεῖρας του, ἐννοεῖτε ἂν ἔχῃ ἐπιθυμίαν νὰ τὸν διατηρήσῃ. Ὁ Μέγας Κύρ Ὁθων ὁ Δελαρότης, ὅστις μ' ἐπεμψε νὰ σὰς τὸν ζητήσω, καὶ ὁ ἀνεψιὸς του Γουλιέλμος, ὅστις θέλει τὸν διαδεχθῇ εἰς τὸν ἡγεμονικὸν θρόνον του, εἶναι μεγάλοι αὐθένται· ἐξουσιάζουσι τὰς Ἀθήνας μὲ τοὺς ἀπεράντους τῶν ἐλαιῶνας, μὲ τὰ μαρμάρινα παλάτια τῶν ἡρώων, μὲ τῶν σοφῶν τὰ διδασκαλεῖα. Ἐξουσιάζουσι τὰς Θήβας μὲ τὰς παγείας των πεδιάδας, μὲ τὰ μελισσοτρόφα των ὄρη, ἔχουσι μυριάδας ὑπέρπυρα εἰς τὰ ταμεῖά των, καὶ τὰς ἀρίστους λόγχας εἰς τὰς διαταγὰς των. Ἄν μοὶ διατάξετε θέλω φέρεи τὸν δακτύλιον εἰς τὸν Γουλιέλμον. Ἀλλὰ γνωρίζω ἱππότην, ὅστις οὔτε παλάτια ἔχει, οὔτε φρούρια, οὔτε ὑπέρπυρα οὔτε ἄλλην λόγχην πλὴν μόνῃς τῆς λόγχης του, ἔχει ὁμως ὅ,τι ἴσως δὲν ἔχουν οἱ αὐθένται του, ἔχει καρδίαν φλόγουσαν καὶ πλήρη ἀφοσιώσεως, καὶ τὴν καρδίαν ταύτην θέτων εἰς τοὺς πόδας σας, ἐξαίτεται νὰ κρατήσῃ τὸν δακτύλιον τοῦτον δι' ἑαυτόν.

— Ἰππότα Γωλτιέρε, εἶπεν ὁ Πετραλεῖφας μετὰ τόνου ἐλαφρῶς δηκτικοῦ, καὶ εἰς τὸν Γοδοφρείδον λοξὸν βλέμμα τοξεύων ἡ παρωδία εἶναι ἴσως εὐστο-

χος καὶ ἀστεία, ἀλλ' ἐπιτρέψατέ μοι νὰ ἀμφιβάλλω ἂν εἶναι καὶ ἔγκαιρος.

— Παρωδία; εἶπεν ὁ Γωλτιέρος. Μὲ συγχωρεῖτε· περιμένω ἀπὸ τὸ στέμα, τὸ ἔχον μόνον δικαίωμα ν' ἀποφασίσῃ, ἂν τὸν δακτύλιον τοῦτον θέλω τὸν δώσῃ εἰς τὸν ἰσχυρὸν αὐθέντην ἢ εἰς τὸν ἀφωσιωμένον ἱππότην.

Ἐν τῷ μεταξὺ τούτῳ ἡ Ἄννα συνῆλθε, καὶ ἐν τῷ ἅμα ἐνόησεν ὅτι ἀπὸ τὴν στιγμὴν ταύτην ἐξηρτᾶτο ἡ τύχη της.

— Κύριε ἱππότη, ἀπεκρίθη, ὁ δακτύλιος ἐκεῖνος δὲν ἦτον προωρισμένος ὅπως μεταδαινῇ ἀπὸ χειρὸς εἰς χεῖρα. Ἄν ὁ Γουλιέλμος Δελαρόσης τὸν ᾔθελεν, ἃς ἤρχετο νὰ ἰδῇ ἂν δύναται νὰ τὸν λάβῃ. Ἡ χεὶρ σας ἄπαξ τὸν ἤγγισεν· ἄλλη χεὶρ δὲν θέλει ποτὲ τὸν ἐγγίσει.

Ὁ Γωλτιέρος τότε φορέσας τὸν δακτύλιον εἰς τὸν μικρὸν δάκτυλόν του, ἐβρίθην εἰς τῆς Ἄννης τοὺς πόδας, καὶ τῇ ἔθεσεν εἰς τὸν δάκτυλον ἄλλον δακτύλιον ἐκ λαμπρῶν ἀδαμάντων, ὅστις ἀπῆστραψε μυρίας ἀκτῖνας.

— Παρεμβάλλω τὴν πατρικὴν δύναμίν μου, ἀνέκραξε φρυάττων ὁ Πετραλεΐφας. Ἄρνούμαι τὴν συγκατάθεσίν μου! Γωλτιέρε, εἶσαι ἄπιστος καὶ προδότης πρὸς τὸν Αὐθέντην μου, κλέπτης τῆς καρδίας καὶ διαστροφὴς τῆς κεφαλῆς τῆς ἐκγόνου μου· ἐν ὀνόματι τοῦ Γουλιέλμου Δελαρόσου, τοῦ νομίμου μνηστῆρός της, Ὑψηλότατε αὐθέντα τῆς Πελοποννήσου, ἀπαιτῶ τὴν ἐπέμβασίν σας, ἀπαιτῶ τὴν τιμωρίαν τοῦ τολμητοῦ.

— Τότε ὅμως ἀνακηδήσας ὁ Γωλτιέρος,

— Μίαν λέξιν πρὶν μὲ καταδικάσετε, εἶπε· ἐν ὀνόματι τοῦ Γουλιέλμου Δελαρόσου, σὰς εὐχαριστῶ, ἐνδοξότατε. Κ' ἐπειδὴ ἐδέχθητε εὐμενῶς τὰς προτάσεις τοῦ Γουλιέλμου, δότε μοι ν' ἀσπαθῶ τὴν δεξιάν σας. Ὁ Γουλιέλμος εἶμαι ἐγώ! Καὶ ἀνοίξας τὸν μανδύαν του, καὶ δείξας ὑπ' αὐτὸν, χρυσόστικτα εἰς τὸ στῆθος του τὰ οἰκόσημα τῶν Δελαρόσων,

— Θὰ μοὶ συγχωρήσητε, ἐπρόσθεσε, τὸν ἀθῶόν μου δόλον;

— Ὁ Γουλιέλμος Δελαρόσης! ἀνέκραξεν ὁ Βιλλαρδουῖνος, λαμβάνων αὐτὸν ἐκ τῆς χειρός.

Τοῦ φίλου μου αὐθέντου τὸν ἀνεψιὸν δέχομαι περιχαρῶς εἰς τὰς ἀγκάλας μου ὡς εἶχον δεχθῇ προθύμως καὶ τὸν πρέσβυν του εἰς τὸν οἶκόν μου. Ἀλλὰ διὰ τί ἐκρύβεσθε ὑπὸ τὸ ψευδώνυμον;

— Πρὸ ὀλίγου ἐλθὼν ἀπὸ τῆς Γαλλίας, ἀπήντησε μειδίων ὁ Γουλιέλμος, ἄγνωστος ὢν εἰς τὴν ὑμέτεραν αὐλήν, ἠθέλησα τῆς ἀγαπητῆς Ἄννης τὴν καρδίαν νὰ κερδίσω ὑπὲρ ἐμοῦ καὶ ὄχι ὑπὲρ τοῦ διδούχου τῶν Ἀθηνῶν. Ἡ Ἄννα ἐδέχθη τὸν Γωλτιέρον· ὑμεῖς δέ, πάτερ, ἐπρόσθεσεν ἀποτεινόμενος πρὸς τὸν Πετραλεΐφαν, δέχεσθε εἰς τὰς ἀγκάλας σας ὡς υἱόν σας τὸν Δελαρόσων;

Ὁ Πετραλεΐφας ἐγερθεὶς τότε ἐνηγκαλίσθη τὸν Γουλιέλμον.

— Ἀγαπητέ υἱέ, τῷ εἶπε, σὲ δέχομαι ἐν ὀνόματι τοῦ πατρὸς τῆς Ἄννης. Δύνασαι νὰ καυχῇθῃς διὰ

τὴν ἐπιδειξιότητά σου. Ἠπάτησας τοὺς ἀπατῶντας τοὺς ἄλλους.

Τὰς λέξεις δὲ ταύτας γοργὸν βλέμμα διεύθυνε πρὸς τὸν Βιλλαρδουῖνον, ὅστις ὅμως οὐδαμῶς φανεῖς ὅτι ἐνόητε τὴν ἐφαρμογὴν.

— Κύριοι, ἀνέκραξεν, ἡ θῆρα δίδεται εἰς πανήγυριν τοῦ διπλοῦ δεσμοῦ τῶν ἐκλαμπροτάτων Γουλιέλμου Δελαρόσου μετὰ τῆς Ἄννης Κομνηνῆς, καὶ τοῦ υἱοῦ μου Γοδοφρείδου μετὰ τῆς Ἀγνῆς Κουρτεναΐης. Ἀγωμεν εἰς τὴν θῆραν!

Ὅλοι δ' οἱ περιεστῶτες, ὡς τοῖς ἐδόθη τοῦτο τὸ σύνθημα, λύσαντες τὴν σιωπὴν εἰς ἣν μέχρι τοῦδε τοὺς συνεῖχε τὸ σέβας καὶ ἡ ἐθιμοταξία, ἀνεβόησαν χαρμοσύνως, καὶ ἐξηλθον θορυβωδῶς. Καὶ καθ' ὅλην δὲ τὴν πόλιν διεσπάρη σχεδὸν συγχρόνως τῶν γεγονότων ἡ φήμη, ὥστε, ὅτε μετ' ὀλίγον ἡ πολύκροτος τυνοδία διήρχετο τὰς ὁδοὺς, τὸ πλῆθος πυκνὸν καὶ ἐξημμένον τὴν ἀπῆντα καὶ τὴν ἠτπάζετο με ζωηρὰς εὐφημίας καὶ εὐχὰς διὰ τοὺς εὐδαίμονας μελλονύμφους. (ἰκολουθεῖ.)

ΠΟΛΙΤΕΙΟΓΡΑΦΙΚΑΙ ΤΙΝΕΣ ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ, ΕΝ ΑΡΧῇ ΤΗΣ ΡΩΜΑΙΚΗΣ ΚΥΡΙΑΡΧΙΑΣ

Ὑπὸ Κ. Π.

Ἰς τίς Ἕλληνα δὲν γνωρίζει τὸν Γερμανὸν ἐκεῖνον ἱστοριογράφον, ὅστις, ἀπὸ εἰκοσιν ἡτῆ ἐτῶν, ἀγωνίζεται νὰ ἀποδείξῃ, ὅτι τὸ ἀρχαῖον Ἑλληνικὸν φύλον ἐξέλιπεν, ἐν τῷ μέσῳ τῶν τρικυμιῶν τοῦ μεσαιῶνος ἀπὸ τοῦ προσώπου τῆς γῆς, καὶ ὅτι οἱ σήμερον καλούμενοι Ἕλληνες οὐδὲν ἄλλο εἶναι ἢ ἀπόγονοι Σλαύων καὶ Ἀλβανῶν; Ἀλλὰ, ἐπειδὴ αἱ συγγραφαὶ τοῦ Φαλλμεραῦέρου δὲν μετεφράσθησαν εἰς τὴν γλῶσσάν μας, ὀλίγοι τινὲς ἐξ ἡμῶν γινώσκουσιν ἀκριβέστερον ὅπως οὖν τὰ σοφίσματα δι' ὧν οὗτος ἐπροςπάθησε νὰ ὑποστηρίξῃ τὸ δόγμα αὐτοῦ· πλεῖστοι δέ, ἀναμυηδῶς, ἐπιθυμοῦσι, καὶ περ μὴ ὄντες ἐξ ἐπαγγέλματος ἱστορικοὶ ἢ ἐπιστήμονες, νὰ λάβωσιν ἑννοίαν τινα περιληπτικὴν, ἂν καὶ σαφὴ περὶ τοῦ ζητήματος τούτου, τοῦ ὁποῖου τὰ ἀντίθετα εἰς τὴν γνησιότητα τῆς παρούσης Ἑλληνικῆς φυλῆς συμπεράσματα δὲν εἶναι ἀπλῶς φιλολογικὰ, καὶ κατεπολεμήθησαν μὲν ὑπὸ πολλῶν ἐν τῇ Εὐρώπῃ σοφῶν, ἐγένοντο ὅμως, κατὰ δυστυχίαν, δεκτὰ ὑπὸ πολλῶν ἄλλων. Ὅθεν δὲν νομίζομεν ἀλλότριον τοῦ περιοδικοῦ τούτου συγγράμματος νὰ συγκεφαλαιώσωμεν ἐν ταῦθα ὅσαν ἐνδέχεται εὐκρινῶς, εἰλικρινῶς καὶ συντόμως τὰ ἀξιολογώτερα τῶν ὑπὲρ καὶ κατὰ ἀντιταχθέντων ἐπιχειρημάτων, θέτοντες οὕτω πάντα νοήμονα ἀναγνώστην εἰς κατάστασιν νὰ σχηματίσῃ κρίσιν ἀσφαλῆ περὶ τῆς μεγάλῃς ταύτης καὶ ἐθνικῆς δίκης.

Καὶ περὶ μὲν τούτου προσεχῶς· ἔχει δὲ σχεῖον τινὰ πρὸς τὸ προκείμενον ζήτημα καὶ ἡ παρούσα πραγματεία. Ὁ Γερμανὸς ἐκεῖνος, παρασκευάζων πρὸς